

k rny t

FOLKEKIRKENS UNGDOMSKOR

2 | 2019

ALSANG 2020 | FÆLLESSANG OG FOLKEKIRKE | UNGDOMS-CAMP

ALSANG MED FUK I 2020

HANNE HOLDT MADSEN
Sekretariatsleder

Forberedelserne til det landsdækkende og visionære initiativ ALSANG 2020 i anledning af 75-året for Danmarks befrielse har længe været undervejs. Og for længst har FUK naturligvis bakket det op. For sangen og fællesskabet – som var i fokus under de store fællessangstævner rundt om i Danmark under besættelsen – er jo netop nogle af Folkekirkens Ungdomskors absolutte specialer og kerneværdier. Det er det hver dag, hele året og i alle landets folkekirker, hvor korene samles og synger ikke mindst for at understøtte den fælles menighedssang.

I mere end fem årtier har FUK arrangeret korstævner – for børn og voksne i alle aldre overalt i landet. Aktiviteten er fortsat høj – se blot de mere end 20 aktuelle stævner rundt i FUK's stiftskredse det kommende halvår – på side 17 her i KorNyt. Og korene og deres korledere finder næppe en bedre anledning end ALSANG 2020 til at dele deres erfaringer og være med til at løfte sangen op og ud til glæde for mange, mange flere.

I dette KorNyt kan du læse om historien bag de folkelige og meget populære Alsang-arrangementer tilbage i 1940'erne, hvor op til 700.000 mennesker på én gang sang samtidigt i "kæmpekor" og ofte initieret af og under ledelse af kirkefolk. I disse år vinder interessen for fællessangen stærkt frem igen. Hvad er årsagerne? I et interview med projektkoordinator for ALSANG 2020, Astrid Vadgaard Christensen giver hun sit bud på det. Hun peger bl.a. på, at det giver en form for nærvær og samvær i et rum, hvor alle er lige og kan være med. Og ja, her kan vi i FUK ikke undgå at drage en parallel til Folkekirkens 'rum'.

FUK for sin del inviterer alle, små som store, skolebørn og korsangere, deres familier, menighedsråd og alle andre interesserede til alsang i landets domkirker i marts og april 2020. Vær med til at fylde kirkerne og udbred nyheden om det. Domkirkerne skal med garanti nok have plads til alle.

Det er også i 2020, at Folkekirken indbyder alle i og omkring kirken til debat om gudstjenestens liturgi i fremtiden – og herunder naturligvis også musikkens og korsangens rolle og funktion. Begge fortjener den største opmærksomhed i den sammenhæng – læs mere om dette på bagsiden af bladet, hvor formand Margith Pedersen har ordet.

Fremhæves kan også for 2020, at Folkekirkens Ungdomskor da kan se frem til målrettet at arbejde med strategi for udvikling af organisationen, som der har været tilløb til en tid. FUK's nye projekt- og kommunikationsmedarbejder Thomas Halfdan Breck er projektleder for arbejdet, og det skydes allerede i 2019 i gang med en spørgeundersøgelse blandt medlemmerne samt dialog og interviews, som skal danne grundlag for en analyse: Hvad er FUK's profil og identitet i dag? Vi glæder os til at kunne fremlægge de foreløbige resultater af dette arbejde på FUK's årsmøde den 6. marts 2020 på Dalum Landbrugsskole i Odense.

Synges skal der selvfølgelig også, rigtig meget. Så vel mødt til jer alle.

Folkekirkens Ungdomskor – FUK

Sekretariatet
Farvergade 27 D, 2. sal
1463 København K
Tlf. 21 79 35 31
Mail: fuk@fuk.dk
Web: www.fuk.dk

KorNyt

KorNyt udkommer to gange årligt og udsendes til alle medlemmer af Folkekirkens Ungdomskor. Enkeltmedlemmer modtager ét eksemplar. Kor-kirke-medlemmer modtager som udgangspunkt to eksemplarer, hvoraf det ene er tiltænkt menighedsrådet. Ønsker man flere eksemplarer af KorNyt, kan de bestilles på sekretariatet.

Redaktion

Hanne Holdt Madsen (ansv.)
Thomas Halfdan Breck

Grafisk layout

Windfeldt Design ApS

Tryk

Tarm Bogtryk A/S

ISSN 0903-014X (trykt udgave)
ISSN 2245-6821 (online udgave)

Forside

Alsang for studenter, Frederiksberg
Have 2. juli 1943, Det kongelige
Bibliotek

Om Folkekirkens Ungdomskor

Folkekirkens Ungdomskor er landsorganisationen for kor i og omkring folkekirken og er med 12.000 korsangere og korledere Danmarks største kororganisation. Folkekirkens Ungdomskor varetager korsangernes og korledernes interesser gennem en lang række aktiviteter og er dermed en aktiv medspiller i folkekirkens korarbejde og i forhold til at tilbyde børn, unge og voksne et liv med sang og musik.

Læs mere om Folkekirkens Ungdomskor på www.fuk.dk og følg os på Facebook.

4

FÆLLESSANG ER BLEVET MODERNE IGEN
Af Thomas Halfdan Breck

14

**U-CAMP:
SJOVT, KNYTTENDE OG LÆRERIGT**
Af Marie Louise Elisabeth Brun-Jensen

6

**DA SANGEN RYKKEDE UD,
RYKKEDE KIRKEN MED**
Af Thomas Halfdan Breck

16

PÅ VEJ MOD NORBUSANG 2021
Af Anne Lise Quorning

8

ALSANG PÅ KOLDINGHUS 1940
Af Stefan Ingerslev

17

**NU STYRKER VI FUNDAMENTET
FOR DE NÆSTE 50 ÅR**
Af Margith Pedersen,
formand for Folkekirken Ungdomskor

9

**SATS:
DA LYSET KOM TIL VERDEN**

18

KURSUSKALENDER 2020

13

FUK'S ALSANG-PROJEKTER
Af Anne-Kari Ferenczi

20

HUSK MUSIKKEN OG KORSANGEN
Af Margith Pedersen

SÅDAN KAN DIT KOR VÆRE MED

Hvis dit kor gerne vil være med i ALSANG 2020, er der forskellige måder, I kan gribe det an på. Hvad enten I gerne vil deltage i et af FUK's ti *Alsang-i-domkirken*-arrangementer (læs mere side 13), byde jer til som forsangere i en fællessang-event arrangeret af andre eller lave jeres eget arrangement. I kan for eksempel:

1) Undersøge hvor og hvornår det nærmeste FUK-arrangement i domkirkerne finder sted (se side 13 eller www.fuk.dk)

2) Kontakte kulturkonsulenten eller musikskolelederen i jeres kommune. ALSANG 2020 har som ambition, at der skal være et alsang-arrangement i alle kommuner i Danmark. Derfor er der sikkert også ét i din kommune.

3) Formulere jeres eget fællessang-projekt alene eller i samarbejde med for eksempel kirken, folkeskolen eller den lokale musikskole. Søg efter samarbejdspartnere på ALSANG 2020's Facebook-side.

4) Søge midler i ALSANG-Puljen, som støtter projekter i 1. halvår 2020, der udvikler og styrker fællessangskulturen og som relaterer sig til markeringen af 75-året for Danmarks befrielse. Desuden lægges der vægt på nyudvikling af fællessangen f.eks. via nye målgrupper, steder, former og repertoire samt fokus på unge mellem 15-25 år.

5) Tilføje og finde fællessangsarrangementer i ALSANG-kalenderen på www.alsang.dk

HVORFOR ER FÆLLES IGEN BLEVET MODERNE?

I en tid hvor præstation og digitalisering fylder mere og mere, higer vi efter det nærvær og fællesskab, som det giver at synge sammen, mener projektkoordinator på ALSANG 2020, Astrid Vadgaard Christensen.

AF THOMAS HALFDAN BRECK

Paradoksalt nok høres ikke en lyd, når man træder ud af elevatoren i Lydens Hus på Gammel Kongevej i København, der huser en snes firmaer og organisationer, som alle beskæftiger sig med lyd. Tavse sidder en håndfuld personer spredt i det åbne kontorlandskab med stor slæt udsigt over Sankt Jørgens Sø. En enkelt kigger op fra skærmen og smiler. Lidt henne ad gangen har ALSANG 2020 til huse sammen med sekretariatet for Spil Dansk, og her tager projektkoordinator Astrid Vadgaard Christensen imod, klar til at svare på spørgsmål.

Hvorfor skal vi markere 75-året for befrielsen med alsang?

Alsang var jo udbredt under besættelsen, så det var meget oplagt at fejre 75-året på den måde. Ideen til projektet startede faktisk med en konkurrence om at skrive en ny sang om frihed, der kunne synges den 4. maj 2020. Men så voksede det, fordi man opdagede, at interessen for fællessang gror i den danske bevidsthed i disse år.

Da Kim Larsen døde, samlede folk for eksempel over hele landet og sang sammen for at mindes ham. Og det var alle typer af borgere, der gjorde det, høj som lav, ung som gammel. Et andet eksempel er Københavns Hovedbibliotek som arrangerer fællessang hver onsdag morgen i en time, og der kommer rask væk 200 mennesker hver gang. Også dér mødes folk for at synge sammen. På Roskilde Festival lavede man i år fællessang som en del af åbningen. Det var ikke bare én sang, men et helt program, hvor det var både nye og gamle sange, og alle sang med.

Hvad fortæller de eksempler?

Det fortæller, at det her med fællessang vil folk også i dag. At stimle sammen og synge sammen, når der er noget, som betyder noget, det var ikke kun noget, man gjorde i 1940-45. Ganske vist er vi ikke besat,

men måske er der andre ting i tiden, som truer eller giver behov for at samles på den måde? Nu har der lige været folketingsvalg, hvor klimaet var et centralt tema, og der sang folk også. Så der kan være forskellige anledninger til at synge, og der kan være bestemte sange, som samler os og fortæller, hvad det er, vi vil mindes, hvad vi kæmper for eller vil sammen. Og det lader til, at der er stigende tilslutning til at synge fællessang.

Hvorfor tror du, det er sådan?

I fællessangen kan vi komme som dem, vi er. Med den baggrund og de forudsætninger, vi nu har. Vi mødes og synger sammen i et rum, hvor alle er lige, og der ikke er nogen forpligtelser eller krav om at præstere. Det har vi brug for i en tid, der i høj grad bærer præg af præstation. Vi skal præstere på arbejdet, vi skal avancere og vise, hvad vi kan, for at komme videre i vores liv.

Rigtigt meget foregår desuden digitalt - også møder mellem mennesker. Men fællessang er jo noget med at mødes fysisk ansigt til ansigt - eller skulder ved skulder. Det nærvær, tror jeg også, vi har brug for. Vi har brug for situationer, hvor vi bare er fysisk tilstede sammen uden at skulle præstere, og her er fællessang en rigtig god anledning.

Hvad skal vi synge om i dag, hvor landet ikke er besat?

I ALSANG 2020 arbejder vi med et meget stort begreb, nemlig FRIHED. Vi er ikke besat, og vi lever - i hvert fald på papiret - i et frit samfund. Men frihed kan jo være mange ting. Det kan være åndelig frihed, det kan være ytringsfrihed, det kan være frie valg i sit liv. Vi vil gerne åbne op for, at man kan forholde sig til begrebet frihed i sin videste forstand, og ligesom sige til hinanden, at det betyder noget, at vi lever i et frit samfund. Og at vi skal passe på med at tage friheden for givet, for den kan trues på alverdens måder. Klima, antidemokratiske kræfter, censur, krige osv.

SANG

Hvis vi tænker på Sydafrika og apartheid – eller slaverne for eksempel – så har det at synge sammen historisk set været meget centralt i forhold til oprør og modstand. Alsang under besættelsen var måske drevet af noget af den samme nødvendighed. Om det i 2020, når vi samles i fællessang, også er af nødvendighed, ved jeg ikke. Måske ikke nødvendigt fordi vi er truet af noget – men nødvendigt fordi vi savner nærvær og samvær?

Hvordan ser du forskellen mellem fællessang og korsang?

Det fælles er, at man synger sammen, og man ytrer sig med sin stemme. Jeg tror ikke, der er noget, som giver mig en større følelse af frihed end at synge. Enten jeg synger selv, synger i kor eller synger fællessang. Så der er helt klart nogle ligheder. Der, hvor det måske adskiller sig, er, at kor som regel også har et element af præstation. Altså vi synger i kor for at blive bedre til at synge, vi øver os, og vi laver en koncert for nogen. Det har fællessangen ikke.

Begge former for sang har vel deres styrker. Det at øve sig på noget og blive bedre betyder jo også noget for os – både som individer og i gruppen. Men det at du i fællessangen kan mødes med andre helt forudsætningsløst, hvor der er plads til alle, det kan noget særligt. Der er en helt anden rummelighed end i et kor, hvor du eventuelt skal søge optagelse, og måske endda skal til en optagelsesprøve. I fællessangen kan alle være med. Om det så også lyder ligeså godt som korsang, det er ikke så afgørende.

På de historiske Alsang-stævner var det tit kor, der sang for. Kan fællessang og kor også supplere hinanden i dag?

Helt sikkert. Vi har som regel brug for nogle til at synge for, der sætter tonen og kan melodien. I fællessang synger man jo typisk kun sangen én gang igennem – modsat kor hvor man øver

en sang mange gange. Så for at det skal blive en succes fra første vers, er det rart, at der er nogen, som synger for. En anden fordel er, at der med koret som regel følger en korleder med. De er typisk rigtig gode til at lede sang med mange, der synger sammen – måske også bedre end en solist.

Nogle steder ser vi ligefrem, at man starter fællessangen med opvarmning à la koropvarmning, eller man synger første vers igennem et par gange for at lære melodien. Der vil en korleder meget bedre kunne eksperimentere med formen end en solist, som typisk nøjes med at synge for. Under besættelsen i 1940-45 kendte de fleste deltagere nok sangene, men sådan er det jo ikke nødvendigvis i dag, hvor for eksempel morgensangen i skolerne mange steder er helt forsvundet. Derfor er det på flere måder en vigtig ressource, som korene kan byde ind med.

På vej til elevatoren kaster jeg et blik ud ad de store panoramavinduer. En svale letter fra Planetariets tag og kaster sig i glideflugt ud over Sankt Jørgens Sø. Til næste år vil tusinder af mennesker landet over opleve glæden og friheden ved at synge sammen. Fællessang er igen blevet moderne.

Astrid Vadgaard Christensen (37 år), cand.mag. i musikvidenskab fra 2010 og tidligere blandt andet musikskolelærer med kor, musical og musik og bevægelse, projektkoordinator på Copenhagen Jazz Festival og koordinator for DR's korskole. Siden 2018 projektkoordinator i ALSANG 2020.

HVAD ER ALSANG 2020?

ALSANG 2020 er et landsdækkende initiativ, som vil samle alle borgere i Danmark i fællessang for at fejre medborgerskab, demokrati og frihed. Anledningen er 75-året for Danmarks befrielse i 1945, og de fleste fællessangsarrangementer vil foregå i dagene omkring den 4. maj 2020. Bag projektet står Grundtvigsk Forum, Dansk Forfatterforening og Spil Dansk, som også lægger sekretariat til ALSANG 2020.

ALSANG 2020 har også udviklet undervisningsmaterialer til folkeskolen og afholder desuden to sangkonkurrencer: Om en ny frihedssang, hvor deadline var i september 2019, og om en fremtidssang for børn og unge med deadline den 4. november 2020. Desuden har ALSANG 2020 udviklet en online-plattform, hvor man kan finde 45 danske sange med tekster og akkompagnement i en version, der egner sig til fællessang. Der er også en række puljer, hvor lokale foreninger kan søge støtte til projekter eller arrangementer, der har til formål at udbrede og udvikle fællessangen.

Baggrunden for ALSANG 2020 er de Alsang-stævner, som fandt sted i de første år af den tyske besættelse af Danmark under 2. Verdenskrig, og hvor hundredtusindvis af borgere sang med på fædrelandssange og dermed gav udtryk for sammenhold og nationalfølelse. Det første Alsang-stævne i Danmark fandt sted i Aalborg den 4. juli 1940 på initiativ af Sammenslutningen af Arbejdersangkor i Aalborg og Nr. Sundby, der havde planlagt fire sangaftener hen over sommeren.

Gennem radiotransmission og avisernes omtale spredte fænomenet sig hurtigt til resten af landet, blandt andet Koldinghus, som man kan læse en personlig beretning fra i dette nummer af KorNyt (side 8). Et højdepunkt blev nået, da Alsang-stævner over hele landet den 1. september 1940 samlede flere end 700.000 deltagere.

Læs mere på: www.alsang.dk

DA SANGEN RYKKEDE UD RYKKEDE KIRKEN MED

Alsang-stævnerne var en del af en folkelig bevægelse i kulturkristen retning, som bidrog til, at kirken kom styrket ud af besættelsestiden.

*Kongernes konge! Ene du kan,
skærme vort elskede fædrene land.
Herre, du ene kan sejren os forlene,
værn om vort herlige og ældgamle Dan!*

Sådan lyder første vers af den mest populære salme, der blev sunget ved Alsang-arrangementerne i 1940-41. I Adolph Recke's tekst, som oprindeligt var skrevet til Treårskrigen mellem Danmark og Preussen i 1848-51, rettes en bøn til Gud om at holde hånden over Danmark og skærme os mod fjenden. Det var i øvrigt komponisten Emil Horneman, også kendt for *Dengang jeg drog afsted* (om samme krig) og *Højt fra træets grønne top*, der havde leveret melodien.

SOGNEPRÆSTEN FRA AALBORG

Alsang-stævnerne var folkelige manifestationer med bred appel, og rammen for arrangementerne var i udgangspunktet ikke religiøs. Alligevel kom kirken til at spille en betydelig rolle - ikke kun via de salmer, der ofte afsluttede Alsang-arrangementerne, men også på andre måder.

For eksempel blev det allerførste Alsang-stævne i Aalborg den 13. august 1940 ledet af sognepræst Axel Bang. Han var en fremragende taler, der forstod at forene det højtidelige med det folkelige og få smilet frem hos tilhørerne midt i alvorens stund. Axel Bang ledede flere af de senere Alsang-stævner og blev også brugt som konsulent ved stævner rundt om i landet. Han var dog ikke den eneste kirkelige repræsentant ved Alsang-stævnerne. Ved Alsangen i Aarhus den 1. september 1940 var det således biskoppen i Århus Stift, Christian Julius Skat Hoffmeyer, der bød velkommen.

Ifølge historikeren Puk Elmstrøm Nielsen var præster ligesom højskolelærere, folkeskolelærere, korledere og dirigenter oplagte at inddrage i forbindelse med Alsang: "Både fordi de tit kunne fungere både som talere og (for)sangere. Og fordi de ofte var et kendt ansigt i byen og repræsenterede institutioner, der i mange år har været med til at vedligeholde traditionen for fællessang."

BESÆTTELSEN GAV STYRKE TIL KIRKEN

Tiden mellem de to verdenskrige havde været præget af en voksende sekularisering af samfundet. Kirkens folkelige opbakning var vigende, og det samme var ungdommens tilslutning til KFUM og FDF. Men under besættelsen 1940-45 vendte udviklingen, skriver lektor ved menighedsfakultetet Kurt E. Larsen. Man samlede om Gud, Konge og Fædreland, og kristendommen, som den udtrykkes gennem korset i flaget og den kristne danske konge, Christian X, blev en værdimæssig markør for det danske folk.

Lektoren ser Alsang-stævnerne som en del af en folkelig bevægelse i kulturkristen retning. Og den dansk-kristelige-nationale samling i løbet af de første besættelses måneder satte lange spor i eftertiden, skriver Kurt E. Larsen. For eksempel lyttede man ikke længere så meget til de kulturradikale røster, der i 1930'erne allerhelst så kristendomsundersvisningen helt fjernet fra folkeskolen. Alt i alt kom kirken således styrket ud af besættelsestiden, og medlemstallet til KFUM og FDF begyndte at stige igen.

AF THOMAS HALFDAN BRECK

KIRKEMINISTERENS ALSANGKOMITÉ

Også den daværende kirkeminister, Vilhelm Fibiger, havde øje for Alsangens potentiale. På baggrund af de mange lokale Alsang-initiativer i løbet af 1940 nedsatte han en rådgivende Alsangskomité. Her fik også sognepræsten fra Aalborg, Axel Bang, plads sammen med en snes andre indflydelsesrige personer, herunder førnævnte biskop Skat Hoffmeyer og teologiprofessor Hal Koch, som blev komitéens formand. Komitéen tilskyndede til, at Alsangen, som på det tidspunkt var droset meget ned på grund af vinterens kulde, fortsatte indendørs under ordnede former.

"Hensigten med Alsang-komitéen var at styre Alsangen i en retning, der hverken blev åbenlyst anti-tysk, men heller ikke bliver så højre-national, at det blev en trussel mod demokratiet", siger Puk Elmstrøm Nielsen. For selv om *Kongernes Konge* var en populær salme, der fik deltagerne i Alsang-stævnerne til at blotte deres hoveder og stå sammen skulder ved skulder, var Danmark jo - modsat Treårskrigen i 1848-51 - ikke i åben krig mod tyskerne.

KILDER

Puk Elmstrøm Nielsen (2011): Alsang 1940, Tidsskriftet Passage nr. 65

Kurt E. Larsen (2005): De kristne under besættelsen, www.udfordringen.dk, 3. maj 2005/18

KIRKEN UNDER BESÆTTELSEN

Folkekirken forsøgte generelt at holde sig neutral under besættelsen. I modsætning til Norge, hvor kirken stod samlet mod det nazistiske styre, blev der aldrig i Danmark en fælles kirkelig front mod besættelsesmagten. Efter forsamlingsfriheden senere i besættelsesårene blev udvidet til også at omfatte for eksempel sangstævner, fortsatte alsangen nogle steder i præstegårdene.

Det er dog også eksempler på kirkelige eller kirkeligt støttede initiativer, der mere aktivt

bidrog til modstanden mod den tyske besættelse. Et af de bedst kendte er hyrdebrevet fra oktober 1943, hvori landets biskopper på initiativ af Københavns biskop, Hans Fuglsang-Damgård (1890-1979) fordømte jødeforfølgelserne: "Uanset afvigende religiøse anskuelser vil vi kæmpe for, at vore jødiske brødre og søstre bevarer den samme frihed, som vi selv sætter højere end livet", hed det blandt andet i hyrdebrevet, der blev læst op i danske kirker den følgende søndag.

Det er også velkendt, at præstegårde og kirker i de sene år af besættelsen blev brugt som skjulested for jøder på flugt, ligesom modstandsbevægelsen hentede en del tilhængere fra de kristelige ungdomsforeninger, KFUM og FDF. Omvendt var der også enkelte præster i den danske folkekirke, som nærrede åbenlyst antisemitiske synspunkter.

Kilde: Kurt E. Larsen, 2005

HVILKE SALMER SANG DE?

Foruden national- og fædrelandssange blev der sunget salmer ved Alsang-stævnerne i 1940-43. Ofte sluttede man arrangementet af med en salme. En gennemgang af Alsang i 15 danske byer viser, at disse salmer var de mest populære (i prioriteret rækkefølge):

- 1) Kongernes konge
- 2) Den signede dag
- 3) Fædrene land ved den bølgende strand
- 4) Altid frejdig når du går
- 5) Dejlig er jorden
- 6) Der står et slot i Vesterled
- 7) Vidunderligst af alt på jord
- 8) Vor Gud han er så fast en borg

Kilde: Puk Elmstrøm Nielsen, 2019

BØRGE VAR MED TIL ALSANG PÅ KOLDINGHUS

Om man sang rent, var ikke så vigtigt. Det vigtige var, at man ved at møde frem viste sin stillingtagen til situationen. Som den måske sidste overlevende husker Børge Oluf Larsen (95 år) tydeligt Alsang på Koldinghus.

AF STEFAN INGERSLEV

Kan du huske den dag, da tyskerne kom?

Ja, jeg ser stadigvæk billedet for mig. Jeg tror, det var nede i Søndergade eller Østergade, at de tyske soldater kom gående. Der stod danskere ude ved fortovet og vinkede og råbte hurra og hilste dem velkommen. Men hovedparten af befolkningen kunne ikke lide det - man vidste jo ikke, hvad der ville ske. Tyskerne etablerede sig på Staldgården oppe ved Koldinghus. Der havde de hovedkvarter for det meste af Sønderjylland.

På et tidspunkt skulle man samles om kongen?

Det var i september måned (1940), hvor kongen havde fødselsdag eller regentjubæum eller sådant noget. Tyskerne havde jo, da de kom den 9. april 1940, sat grønne A4-sedler op med "Oprop"

om, at danskerne skulle forholde sig roligt og så videre. Men nu blev der sat nogle tilsvarende sedler op på telefonpælene med "Opraab" om at mødes sidst på dagen eller først på aftenen i slutningen af måneden til et sangstævne oppe på Koldinghus.

Det var ikke sådan, at man gik i samlet trop derop fra et mødested. Man sivede bare ganske langsom derop. Jeg var så med deroppe, hvor vi sang forskellige fædrelandssange. Jeg mener ikke, der var nogle, som holdt tale. Det drejede sig kun om at man skulle synge nogle danske sange.

Kan du huske nogle af sangene?

Jeg mener, at vi sang den dér med: *Kæmp for alt hvad du har kært, dø om så det gælder.*

der. Altid Frejdig når du går. Og bagefter så gik man hjem stille og roligt uden nogen form for konfrontation eller noget.

Var det ikke ret modigt at gøre det netop på Koldinghus, hvor tyskerne havde hovedkvarter?

Nej, for selv om de marcherede rundt i gaderne i byen og så videre, så var der ikke optakt til nogen modstand mod værnemagten på det tidspunkt. Men der var ubehag hos mange i befolkningen.

Vil det sige, at Alsangen var et første fælles udtryk for modstanden?

Ja, det var det faktisk. Det var en forsigtig modstand mod den tyske besættelse. Jeg husker det, som om der var mange mennesker, der var mødt op, og så sang man som sagt de her fædrelandssange.

Jeg stod lige i yderkanten af terrænet ind imod Staldgården, men ellers stod folk i det åbne terræn i den der U-formede bebyggelse, Staldgården, oppe mod Koldinghus.

Var det fordi, der var en god lyd dér?

Det var der måske også. Men det var også fordi, at det skulle være et nationalt sted, og ikke på et tilfældigt hjørne nede ad en gade. Eller på en torveplads. Jeg tror der lå noget symbolsk i, at det blev holdt deroppe. Og det var så den første stille og rolige modstand mod besættelsen.

Hvem fandt på at kalde ind til Alsang?

Jeg tror, det var nogle betydningsfulde borgere med indflydelse i byen. Det var ikke arbejdsmand Olsen eller husmødre. Men det var til gengæld dem, der mødte op. Det var et bredt udsnit af befolkningen, som kom. Og jeg mindes det som om, at der var relativt mange.

Var du sammen med din familie eller venner?

Nej, jeg var alene deroppe. Det var helt spontant, at jeg fulgte den opfordring, der var klæbet op på telefonpælene. Jeg var jo en rask knægt, som heller ikke kunne lide, at tyskerne havde besat Danmark.

Hvad syntes du om at være med?

Det var en rigtig god fornemmelse. Det var lige som om, man rettede ryggen lidt mere, ved at man på en eller anden måde modsatte sig besættelsen. Og så sang man jo i fællesskab. Der var dog også nogle,

som ledte det og bestemte hvilke nogle sange, man skulle synge. Jeg tror, de var nogle af de førende eller ledende beboere i Kolding.

Kunne du godt lide at synge?

Indtil da havde jeg ikke haft det store sanghjerter. Faktisk sang jeg pivfalsk. Men når der var de der Alsang-stævner, så sang jeg med, alt hvad jeg nu kunne. Det var ikke så vigtigt, om man sang rent. Det vigtige var, at man ved at møde frem, viste sin stillingtagen til situationen.

Det blev sådan en tradition, at der blev sat meddelelser op på telefonpælene, og så mødte man op. Og ved at synge de dér sange, så var man med til at vise sin modstand. For man harmedes jo over det, og det var lige som om, det gav lidt luft, når man fik lov at stå og synge sammen.

Børge Oluf Larsen er født 15. maj 1924 (95 år) i Kolding og kom i lære som isenkræmmer i 1938. Som ung lærling oplevede han Alsang på Koldinghus i 1940 og årene derefter. Børge drev med sin hustru i mange år en isenkræmmerforretning i Vanløse, København. I dag er Børges store hobby at male, hvilket han gør hver dag.

KOM MED TIL ALSANG I DOMKIRKERNE

Som man kan læse i dette nummer af KorNyt, står 2020 i fællessangens navn med en stort anlagt hyldelse til medborgerskab, demokrati og frihed, der kulminerer den 4. maj 2020 på 75-årsdagen for Danmarks befrielse. ALSANG 2020 opfordrer kommuner, kulturinstitutioner og foreninger til selv at organisere arrangementer med fællessang.

I Folkekirkens Ungdomskor siger vi JA TAK til Alsang 2020-invitationen. Vi har i marts og april 2020 booket alle landets domkirker til *Alsang i Domkirkerne* med plads til næsten 10.000 deltagere. Og vi indbyder folkekirken i hvert stift til at være med. Men først og fremmest inviterer vi naturligvis alle jer medlemmer af Danmarks største kororganisation, Folkekirkens Ungdomskor.

Alsang i Domkirkerne er en hyldelse til fællessangen, korsangen og salmesangen, og der er gratis offentlig adgang til arrangementerne. Alsang er énstemmig fællessang i højere grad end flerstemmig korsang og derfor velegnet for alle - også skolebørn og spirekor

på første år med deres familier. Men domkirkesuset af fællessang er lige så stort for trænede korsangere. Der er også en ny sang på vej til *Alsang i Domkirkerne*. Hvis I kan sangteksterne hjemmefra, er det fantastisk under fællessangen at se hinanden i øjnene. Men til fællessang er der ingen krav.

Så kære korleder. Se datoerne for *Alsang i Domkirkerne* og inviter dine korsangere, din lokale skoles indskolingselever, dit menighedsråd og dine lokalpolitikere, dine lokale FDF'ere og spejdere med til *Alsang i Domkirken* i jeres stift. Inviter også børnenes familier med, det er hyggeligt, og så har forældrene selv ansvaret for børn og transport. For fællessang skaber naturlige, analoge og inkluderende fællesskaber, som hører til menneskets medfødte behov. Menneskers tro, håb og kærlighed trives nemlig godt i inkluderende sangfællesskaber.

Anne-Kari Ferenczi

DATOERNE FOR ALSANG I DOMKIRKERNE I FORÅRET 2020

Roskilde Domkirke
21. marts 2020 kl. 14-15

Odense Domkirke
21. marts 2020 kl. 15-16

Københavns Domkirke
22. marts 2020 kl. 14-15

Ribe Domkirke
28. marts 2020 kl. 15-16

Helsingør Domkirke
28. marts 2020 kl. 15-16

Aalborg Domkirke
28. marts 2020 kl. 15-16

Haderslev Domkirke
29. marts 2020 kl. 14-15

Viborg Domkirke
4. april 2020 kl. 14-15

Aarhus Domkirke
18. april 2020 kl. 14-15

Maribo Domkirke
26. april 2020 kl. 14-15

FUK's Kirke-skole arbejdsgruppe har flere spændende ting i undervejs, bl.a. *Alsang i Indskoling*. Læs mere på www.fuk.dk og følg os på Facebook.

DA LYSET KOM TIL VERDEN

Nodeindstikket i dette nummer af KorNyt er første sats af en julesuite for lige stemmer og harpe af Søren Birch.

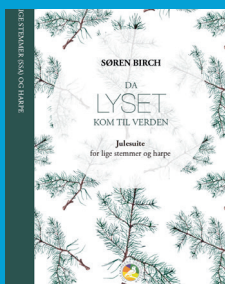
"Da lyset kom til verden" er en julesuite for lige stemmer (SSA) og harpe, der består af 11 satser. Har man ikke harpe til sin rådighed, kan harpestemmen udføres på klaver.

Søren Birch skriver om værket:

"Suiten falder overordnet i to dele: Advent og jul. Melodistoffet er bearbejdede af ældre salmemelodier og nyskrevne melodier. Nogle af sangene stammer fra den finsk-svenske skolesangbog *Piae Cantiones* (fromme sange) fra 1500-tallet. Teksterne består af ældre og nyere danske salmetekster foruden bibelske og latinske tekster.

"Da lyset kom til verden" er en blanding af strofiske og gennemkomponerede satser, enkelte steder med diskant og mulighed for solo. Endelig er der et Intermezzo for harpe-solo. Varigheden for det samlede værk er cirka 30 minutter. Satsene kan opføres i ud- drag eller enkeltvis, f.eks. som motetter og kormusik i tiden omkring advent, jul, hellig- trekonger og Mariæ bebudelse foruden *De Ni Læsninger*.

Julesuiten indledes med et Introitus, "*Veni, veni Emmanuel*", der bringes som indstik i dette nummer af KorNyt. Denne sats kan for eksempel anvendes til procession eller som Exitus."

Julesuiten "Da lyset kom til verden" udgives omkring den 1. oktober 2019 af Folkekirkens Ungdomskor i samarbejde med Forlaget Mixtur. Den kan forudbestilles og købes hos Aarhus Musik www.noder.dk, Stormgade 48, 6700 Esbjerg.

Søren Birch: *Da lyset kom til verden*, FUK 148 (partitur) kr. 229/ FUK 148A (korstemme) kr. 79/FUK 148B (harpestemme). 20% rabat på korsæt.

U-CAMP

SJOVT, KNYTTENDE OG LÆRERIGT

Hvis du er ung og gerne vil lære om lederskab indenfor organisationer, kan U-Camp bestemt anbefales, skriver Marie Louise, der deltog på FUK's første ungdomslejre.

AF MARIE LOUISE ELISABETH BRUN-JENSEN

På den første dag team-build'ede vi med Frederik fra Sirius-patroljen, som ledte os igennem en masse sjove aktiviteter, der knyttede os bedre sammen som hold. Vi lærte at respektere hinandens grænser og samarbejde på en anden måde, end jeg i hvert fald har gjort før. Aktiviteterne styrkede venskabet og sammenholdet i gruppen, men det styrkede også vores egen selvstændighed.

Den aktivitet, vi nok lærte mest af, var "Le-go-aktiviteten". Vi blev delt i to hold, og så skulle det ene hold forklare det andet hold, hvordan de skulle bygge en Lego-figur. Der var dog bare lige den detalje, at man snakke- de over walkie-talkies. Vi lærte derfor reglen "Tænk-Tast-Tal". Tænk over, hvad man vil sige, tast på walkie-talkie'en, når du er klar og tal derefter klart og tydeligt. Det var meget lære- rigt, da vi fandt ud af, hvordan man giver klare, målrettede og let forståelige beskeder. Det er faktisk sværere, end man skulle tro!

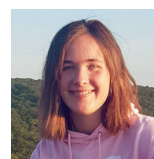
Vi lærte også en masse om lederskab og le- derreroller i løbet de tre dage, U-camp'en vare- de. Det gav os mulighed for at reflektere over, hvilke ledere vi selv er, men også, hvilke ledere vi gerne selv vil være i fremtiden. Henad vejen blev vi også klogere på, hvilke ledere vi gerne selv vil ledes af. Foretrækker man resultater, kreativitet, fællesskab eller klare rammer? Der var dog enighed om, at vi gerne ville have en leder, der er en blanding af dem alle, og som favner alle typer mennesker.

På U-camp'ens anden dag var vi ude at van- dre i Mols Bjerge. Vi gik i samlet flok, men blev

undervejs delt i forskellige grupper. Her fik vi til opgave at tale om og definere ord som tillid, respekt, ansvar, forbilleder, omgangsformer og "den gyldne regel" ("Du skal elske din næste som dig selv"/"Alt, hvad I vil, at mennesker skal gøre mod jer, det skal I også gøre mod dem"). Vi gik også lidt i stilhed – det var heldigvis ikke så længe. Det var en af de varmeste dage, hvor temperaturen målte 32 grader. Puh! Det var hedt, men alle kom igennem de 13 kilometer ved hinandens hjælp. Plus at da vi endelig nå- ede frem til Femmøller strand, fik vi is! Og vi badede også – det var helt klart vandreturen værd!

Noget af det hyggeligste ved U-camp'en var aftenerne. Vi sang nemlig aftensang, og deref- ter var der kage i lange baner. Så kunne man sidde og snakke om dagens oplevelser, mens man nød saftvand og kage. Når man var færdig med det, kunne man spille pool, brætspil eller sidde og snakke videre i sofaerne.

Hvis jeg skulle beskrive U-Camp'en med tre ord, ville det være: Sjovt, knyttende og lære- rigt. Det var en fed oplevelse på alle måder, og kan klart anbefales til alle, som gerne vil lære noget mere om lederskab indenfor organisa- tioner.

Marie Louise Elisabeth Brun-Jensen, 17 år. Synger i Aarhus Pigekor.

FORBILLEDIGE FORBILLEDER

Kunne du tænke dig at få mere ansvar og flytte dine egne grænser? Det spørgsmål havde 11 unge i alderen 16-22 år svaret ja til, inden de valgte at deltage på FUK's første ungdomslej, U-Camp, der fandt sted i slutningen af juli som optakt til Sommerskolen. Og jeg skal love for, at der både blev flyttet grænser og taget ansvar i løbet de tre intense dage på Rønde Høj- og Efterskole.

Formålet med U-Camp'en var at styrke de unge sangeres kompetencer indenfor ledelse, så de kan fungere som hjælpere på FUK-stævner, sommerskole mv., blive gode forbilleder for de øvrige sangere og eventuelt få lyst til at spille en mere aktiv rolle som frivillige i FUK i fremtiden. Hovedemnerne på U-Camp'en var: Teambuilding, førstehjælp og beredskab, lederegenskaber og ledelsesstil samt konflikthåndtering og organisation (herunder FUK's organisation).

Det var fantastisk at opleve de nyuddannede ungdomsledere efter endt kursus tage imod deltagerne på Sommerskolen: De stod for både indkvartering, modtagelse, nøgler, T-shirts, bar bagage og viste vej til værelserne og bød på kaffe/saft til både sangere og forældre.

Også "ryste-sammen" lørdag aften og den første "godnat-runde" hver aften tog de sig af – alt sammen med både overskud og god stemning. De var forbilledlige forbilleder – og min medarrangør Kristine Vad og jeg var megastolte og taknemmelige for deres indsats.

Vi arbejder på at gentage U-Camp igen som optakt til Sommerskolen 2020.

Anne Lise Quorning

U-CAMP 2019 fandt sted den 24.-26. juli 2019 på Rønde Høj- og Efterskole.

Undervisere: Frederik Oxlund, tidl. leder af Sirius Patruljen (nuv. elev på politiskolen), Kristine Vad, Korkonsulent Øst (dirigent, sanger og hørelærelærer), Anne Lise Quorning, Korleder/organist/underviser Børnekor Akademiet/medl. af FUK's hovedbestyrelse.

TAG MED PÅ SOMMERSKOLEN I 2020

Sommerskolen er ét af Folkekirkens Ungdomskors mest elskede tilbud. Det er en helt fantastisk stemning, der indfinder sig, når 60 unge sangere og 20 korledere arbejder passioneret med god musik i seks dage og nætter – hver for sig, på tværs og i samlet flok.

I 2020 præsenterer vi en spændende udvidelse på den traditionsrige Sommerskole, når Folkekirkens Ungdomskor indgår i et nært samarbejde med Orgelklubben. Vi kan derfor som noget helt nyt udbyde en ORGELLINJE for unge organister m/k 13-29 år, som vil modtage solundervisning, holdundervisning med andre organister og i fag på tværs og sammen med de eksisterende to linjer:

KORLEDERLINJEN (korledere på alle niveauer, der ønsker faglig fordybelse, ny inspiration og kollegialt samvær) og SANGERLINJEN (sangere m/k 13-29 år, der har lyst til at arbejde med en

række af landets bedste instruktører og møde andre unge, der elsker at synge i kor).

Sommerskolen 2020 byder på endnu en nyskabelse, når vi flytter til nye omgivelser på OrkesterEfterskolen, der har alle de instrumenter og musikalske rammer, som en Sommerskole kan drømme om. Så I kan godt glæde jer – det bliver en helt fantastisk uge!

**SØNDAG DEN 27. JULI TIL LØRDAG DEN 2. AUGUST 2020
ORKESTEREFTERSKOLEN, BISGÅRDMARK 18, 7500 HOLSTEBRO**

Yderligere oplysninger:
www.fuk.dk/ fuk@fuk.dk / tlf. 21 79 35 31

PÅ VEJ MOD NORBUSANG 2021

NORBUSANG er en sammenslutning af kororganisationer for børn og unge i de nordiske lande. Formålet er at knytte bånd mellem både unge korsangere og korledere i Norden, at støtte udvekslingen af repertoire landene imellem samt at fremme ny nordisk kormusik for børn og unge. Desuden har organisationen også som mål at formidle viden og erfaringer med børne- og ungekor – både musikalsk og pædagogisk.

Hvert år afholder NORBUSANG en stor nordisk korfestival på skift mellem de nordiske lande. Næste gang er den 20.-24. maj 2020 i Nyköping i Sverige, og året efter er det Dan-

marks tur til at være vært. Sidste gang Norbusang festival blev afholdt herhjemme var i 2016 i Holstebro.

Det er Folkekirkens Ungdomskor, som repræsenterer Danmark i NORBUSANG, og vi er i fuld gang med plantægningen af Norbusang festival 2021 den 12.-16. maj 2021. Allerede i foråret 2020 lægger Roskilde Katedralskole således lokaler til et nordisk formøde frem mod den store korfestival i 2021. Den kommer også til at foregå i byen med domkirken med de to spir.

NORBUSANG har også et ungdomsråd, som arbejder for, at de unges stemmer bliver hørt både på møder og under selve festivalen. De er med i plantægningmøder, kommer med ideer og inputs og deltager som frivillige, når festivalerne afvikles rundt om i de nordiske lande. For øjeblikket har Danmark ikke nogen repræsentant i ungdomsrådet – men det håber vi at få. Er du interesseret så skriv til Anne Lise Quorning på alq@fredenskirken.dk.

Læs mere om NORBUSANG, tilmelding m.m. på www.norbusang.org

NU KAN DU TILMELDE DIG NORBUSANG 2020

Den 31. oktober 2019 åbner tilmeldingen til den nordiske børne- og ungdomskorfestival, NORBUSANG 2020. Festivalen finder sted den 20.-24. maj 2020 i Nyköping i Sverige cirka 100 km syd-vest for Stockholm ved den svenske Østersøkyst.

Temaet for årets festival er 'Nye nøgler'. Via en række workshops tilbydes der nøgler til f.eks. en stærkere og smukkere kordklang, afrikansk musik og dans, større nærvær på scenen, soul/gospel/reggae og sidst, men ikke mindst, sange som giver håb.

Festivalen henvender sig til korsangere i alderen 10-19 år. Udover at synge sammen i plenum og workshops får korene mulighed for at give koncerter og lære hinanden at kende via sociale aktiviteter. Hele festivalen er således også en nøgle - der låser døre op, så vi kan se hinanden og knytte venskabsbånd.

For korledere bliver der særskilt mulighed for inspiration og networking.

Tilmelding

Senest den 31. januar 2020 på www.norbusang.org – hvor I også kan finde information om pris, tider, workshopledere og indhold. Velkommen!

Helena Andersson Bromander, projektleder, UNGIKÖR, Sveriges barns och ungdomskörer, E-mail: helena.bromander@ungikor.se Telefon: +46 709 53 24 55.

VELKOMMEN TIL ÅRSMØDE 2020 PÅ FYN

Folkekirkens Ungdomskors årsmøde 2020 afholdes fredag den 6. marts 2020 kl. 10.30 – 21.00 på Dalum Landbrugsskole, Landbrugsvej 65, 5260 Odense. Der vil være mulighed for at overnatte på stedet.

På programmet er bl.a. foredrag ved Jim Daus Hjærnøe, professor i rytmisk korledelse på RAMA, Det Jyske Musikkonservatorium og workshop ved dirigent for bl.a. EVE og Landskoret Birgitte Næslund Madsen.

I løbet af dagen vil der blive rig lejlighed til at høre mere om den proces for udvikling af FUK's profil, identitet og organisation, som er i gang nu og frem til 2021. Kom og vær med til at præge denne vigtige debat.

Tilmelding og betaling

Deltagelse: 500 kr.

Deltagelse og overnatning: 600 kr.

Kredsrepræsentanternes transport betales af den stiftskreds, der opstiller repræsentanten. Øvrige deltagere betaler selv deltagelse og transport. Tilmelding til sekretariat@fuk.dk senest den 6. februar 2020. Angiv venligst om du er repræsentant for en stiftskreds.

DANMISSION LUCIA INDSAMLING

Danmission gentager i 2019 konkurrencen for kor, hvor præmien er en workshop efter eget valg til en værdi af 10.000 kr. For at deltage i konkurrencen skal koret afholde en lokal Lucia koncert, hvor I samler ind til Danmission. For eksempel ved at tage entré, sælge kaffe og kage, eller hvad I nu kan finde på.

Sidste år vandt Bredballe Gospel Choir konkurrencen, og de valgte at bruge pengene på en rejse til Warszawa. Her skal de deltage i både en workshop og en fælles koncert med et polsk gospelkor.

Fremtidsbørn giver håb

Alle de indsamlede penge går til Danmission Fremtidsbørn, der hjælper børn i Asien, Afrika, Mellemøsten med at komme i skole, få mad, tøj og livsvigtig medicin. Danmission arbejder for, at børnene får mulighed for at lege og vokse op under sunde og trygge forhold.

Tilmeld jer Lucia Indsamlingens konkurrence om 10.000 kr. og støt Danmissions arbejde for udsatte børn. I kan tilmelde jeres kor her: <https://danmission.dk/lucia/kor/>

NU STYRKER VI FUNDAMENTET FOR DE NÆSTE 50 ÅR

Hovedbestyrelsen besluttede på sit augustmøde at igangsætte et strategiarbejde med henblik på at gennemføre en udviklingsproces i FUK 2019 – 2021. Målet er at tilvejebringe et grundlag, hvor vi i fællesskab kan arbejde med, hvad FUK skal være, og hvordan FUK skal arbejde i fremtiden – og på baggrund heraf forhåbentlig tage de nødvendige beslutninger.

Baggrunden for beslutningen er, at Folkekirkens Ungdomskor har en struktur og opbygning, der er kendetegnet af frivillighed på alle niveauer. Organisationens arbejde og struktur er udviklet igennem 50 år - det meste af tiden med én lønnet medarbejder og med færre aktiviteter end nu. I dag har vi udover sekretariatsleder bl.a. tre korkonsulenter og en kommunikations- og projektmedarbejder – og et vidt forgrenet og solidt arbejde i hele landet.

Selve organisationen med mange frivillige, hovedbestyrelse, forretningsudvalg, arbejdsgrupper mv. har udviklet sig efter bedste knopskydnings-model, hvor ikke alt er lige hensigtsmæssigt struktureret. Der til kommer tilbagevendende drøftelser på årsmøder, repræsentantskabsmøder og visionsmøder: Hvem er FUK til for? Hvad skal prioriteres i arbejdet? Hvordan ser fremtiden ud for FUK?

Første fase vil være at indhente viden, dvs. beskrive FUK's PROFIL (organisation, aktiviteter, praksis, kortyper, mv.). Derefter en beskrivelse af FUK's IDENTITET (grundlag og selvopfattelse) blandt andet via en spørgeskemaundersøgelse blandt medlemmerne. Hertil kommer et indtryk af det OMDØMME, FUK har i det øvrige kirke- og musikliv og i offentligheden. I projektets anden fase vil der på baggrund af denne fælles viden kunne gennemføres et strategiarbejde og workshops med henblik på at identificere

konkrete trin til gennemførelse i FUK's organisation og arbejde, som udgør projektets tredje og sidste fase.

Et sådant arbejde må nødvendigvis involvere flest mulige: medlemmer, stiftskredse, udvalg, medarbejdere og samarbejdspartnere. Så I vil høre nærmere. Arbejdet styres af FUK's forretningsudvalg som strategiprojektgruppe og kommunikations- og projektmedarbejder Thomas Halfdan Breck er projektleder. Den detaljerede proces er under udarbejdelse og vil kunne følges på www.fuk.dk.

Jeg håber, at alle tager positivt imod at give FUK et tiltrængt eftersyn og medvirke til, at vi kommer bedre rustet ud til at fremme kirkekorsangen i fremtiden.

Margith Pedersen,
formand for Folkekirkens Ungdomskor

AKTIVITETSKALENDER 2019-2020 STIFTSKREDSE

Lørdag 9. november 2019 kl. 10-15.30

Børne- og ungdomskorstævne med Lotte Smith-Petersen
Vodskov Kirke
Arrangør: Aalborg Stiftskreds

Lørdag 9. november 2019 kl. 10-15

Juleforberedelses-stævne for 3.-7. klasse med Jonas Rasmussen
Holte Kirke
Arrangør: København-Helsingør Stiftskreds

Lørdag 9. november 2019 kl. 10-16

Børnekorstævne for med Mads Wadmann Pedersen (3.-5. kl.) og Lone Gislinge (5.-8. kl.)
Vissenbjerg Kirke
Arrangør: Fyns Stiftskreds

Lørdag 16. november 2019 kl. 9.30-16

Adventsstævne
Instruktør Henrik Skærbæk Jespersen
Ribe domkirke
Arrangør: Ribe Stiftskreds

Lørdag 23. november 2019 kl. 10-16

Voksenkorstævne med Morten Bech
Brændkjærkirken, Kolding
Arrangør: Haderslev Stiftskreds

Onsdag 8. januar 2020 kl. 10-14

Erfamøde og generalforsamling
Nørresundby Kirkecenter
Arrangør: Aalborg Stiftskreds

Mandag 13. januar 2020 kl. 9.30-14.30

Inspirationsdag om spirekor med Anne-Mette Riis, samt generalforsamling
Stenlille Sognegård
Arrangør: Roskilde-Lolland/Falster Stiftskreds

Mandag 13. januar 2020 kl. 10-16

Inspiration til alsang og korundervisning med Signe Sørensen
Hammelev skole og sognehus
Arrangør: Haderslev Stiftskreds

Fredag 17. januar 2020 kl. 9.30-13.30

Nytårsbrunch og inspiration fra Povl Chr. Balslev samt generalforsamling
Gl. Haderslev Sognehus
Arrangør: Haderslev Stiftskreds

Søndag 19. januar 2020 kl. 15-22

Generalforsamling og Korledernetværksmøde
Sognegården v. Sejs-Svejbæk Kirke
Arrangør: Aarhus Stiftskreds

Mandag 20. januar 2020 kl. 10-16

Inspirationsdag med Signe Sørensen samt generalforsamling
Mere information følger
Arrangør: København-Helsingør Stiftskreds

Lørdag 25. januar 2020 kl. 9.30-16.30

Voksenkorstævne med Tine Ohrt Højgaard
Vejgaard Kirke, Aalborg
Arrangør: Aalborg Stiftskreds

Lørdag 25. januar 2020 kl. 10-15

Voiceworkshop med Cille Buch
Pedersborg Sognegård, Sorø
Arrangør: Roskilde-Lolland/Falster Stiftskreds

Lørdag 25. januar 2020 kl. 10-14

Spirekorstævne for børn i 0.-2. klasse med Sisse Skovbakke
Ansgarkirken, Hedehusene
Arrangør: København-Helsingør Stiftskreds

Lørdag 25. januar 2020 kl. 10-15

Generalforsamling og spirekorsstævne med Mie Engsager.
Musikkonservatoriet Esbjerg
Arrangør: Ribe Stiftskreds

Fredag 31. januar 2020 kl. 17

Nytårskur med generalforsamling
Sanderum Sognegård
Arrangør: Fyns Stiftskreds

Lørdag 1. februar 2020 kl. 10-13

Spirekorsstævne for 0.-2. klasse
Langenæskirken i Aarhus
Arrangør: Aarhus Stiftskreds

Lørdag 29. februar 2020 kl. 10-16

Børnekorstævne for 2.-7. klasse med Susanne Wendt
Nørremarkskirken, Vejle
Arrangør: Haderslev Stiftskreds

Lørdag 7. marts 2020 kl. 10-14.30

Spire- og børnekorstævne med Anne Vestergaard og Malene Horsfeldt
Kirkeladen, Brønderslev
Arrangør: Aalborg Stiftskreds

Lørdag 21. marts 2020 kl. 10-16.30

Megastævne for 3. - 6. klasse og 6. klasse - og opefter
Vor Frelsers Kirke, Horsens
Arrangør: Aarhus Stiftskreds

Lørdag d. 28. marts 2020 kl. 10-15

Stævne for Spirekor med Vibeke Sahner Ockelmann
Klostermarkskirken, Ringsted
Arrangør: Roskilde-Lolland/Falster Stiftskreds

Find flere informationer om de enkelte arrangementer på www.fuk.dk

KURSUSKALENDER 2020

BEVÆG KORET

Få inspiration til både den kropslige og musikalske bevægelse i koret, når Birgitte Næslund-Madsen og Jonas Rasmussen udforsker korlederens muligheder for at udvikle koreografier og direktionsteknik. Gennem oplæg, eksempler, sange, opvarmning og små opgaver demonstreres idéer og enkle koreografier til koret, som udvider oplevelsen af sang og lyd - både ved gudstjeneste og ved koncert.

FREDAG 24. APRIL 2020, KL. 10-16
KLOSTERMARKSKIRKEN, AHORN ALLE 46C, 4100 RINGSTED

PRIS (INKL. FROKOST):
800 KR. FOR MEDLEMMER*/1000 KR. FOR ØVRIGE

DEN DIGITALE KORLEDER

Bliv klogere på tidens nye værktøjer til korlederens hverdag. Der er mange nye muligheder og genveje i den fremadstormende teknologi og digitale verden - ikke mindst indenfor musikkens felt. Jonas Rasmussen guider kursusedtagerne igennem et udvalg af korlederens digitale favoritmærktøjer; med indføring i sociale medier til bl.a. PR og branding, gennem leg og læring med de smarteste apps, samt værktøjer til øvefiler og brug af tablet til noder. Alle deltagere vender hjem med fornyet indsigt i teknikens store potentiale og med nok viden til at kunne overføre redskaberne direkte ind i korarbejdet.

FREDAG 15. MAJ 2020, KL. 10-16
AARHUS DOMKIRKES MØDESAAL,
KANNIKEGADE 12, 8000 AARHUS C

FREDAG 28. AUGUST 2020, KL. 10-16
SJÆLLANDS KIRKEMUSIKSKOLE,
ALLEHELGENSGADE 19, 4000 ROSKILDE

PRIS (INKL. FROKOST):
800 KR. FOR MEDLEMMER*/ 1000 KR. FOR ØVRIGE

KORSAMARBEJDE MED SKOLEN

Med afsæt i en lokal skoleklasse og dens lærer, arbejdes der med muligheder og udfordringer i korsamarbejdet med skolen. Kurset henvender sig til børnekorledere, herunder tilmeldte til FUK's *Alsang i Indskolingen*.

Instruktører: Signe Sørensen, Anne-Kari Ferenczi (begge tilknyttet *Alle kan synge*) og korkonsulent i FUK Hanne Korsgaard Sundbøll.

13. JANUAR 2020, KL. 10-16, HAMMELEV KIRKE, HADERSLEV
20. JANUAR 2020, KL. 10-16, BALLERUP KIRKE
24. JANUAR 2020, KL. 10-16, LANGENÆSKIRKEN, AARHUS

Pris (inkl. frokost):
 600 kr. for medlemmer*/1000 kr. for øvrige
 * Pris for medlemmer af Folkekirkens Ungdomskor og studerende ved Kirkemusikskolerne

Yderligere oplysninger:
www.fuk.dk/ Anne-Kari Ferenczi tlf. 21 86 08 75

Tilmelding pr. mail:
 Senest 14 dage før kursusdagen til Anne-Kari Ferenczi tlf. 21860875 og e-mail: annekari.ferenczi@gmail.com

REPertoireGULD

Få fornyet inspiration til dit repertoire i en syngende kursusdag med indslag fra tre af tidens mest sungne børnekorkomponister, som på skift introducerer egne værker. Der vil være nodeudstilling fra både forlaget Mixtur og forlaget Dansk Sang og en særlig repertoiregennemgang ledet af Jonas Rasmussen.

FREDAG 5. JUNI 2020, KL. 10-16
SORØ SOGNEGÅRD, MUNKEVÆNGET 22, 4180 SORØ

PRIS (INKL. FROKOST):
800 KR. FOR MEDLEMMER*/ 1000 KR. FOR ØVRIGE

STEMMEN I CENTRUM

Kursusdagen sætter fokus på korlederens arbejde med sin egen stemme og korsangerens stemmer i korprøven. Helle Høyer Vedel og Julie Kold Vilstrup byder på nye ideer til stemmetræning og udvikling af korets klang, intonation og øvrige sanglige og musikalske mål. Dagen retter sig mod korledere, der ønsker inspiration til udvikling og pleje af stemmeinstrumentet både i begynderkoret og koret med de trænede korsangere.

FREDAG 11. SEPTEMBER 2020, KL. 10-16
HOBRO KIRKECENTER, KIRKETORVET, 9500 HOBRO

PRIS (INKL. FROKOST):
600 KR. FOR TIDLIGERE DELTAGERE/ 1000 KR. FOR ØVRIGE**

HØRELÆRE I KORPRØVEN

Få inspiration til implementering af hørelære i korprøven med spire-, børne- og ungdomskor, og få samtidig optimeret dine egne hørelærefærdigheder. Med udgangspunkt i det musikalske stof og med solmisation som arbejdsredskab vil Inge Marstal lede os igennem en dag, hvor alle musikkens elementer vil blive belyst og bevidstgjort gennem sang og bevægelse. Arbejdet med puls, rytme, melodi, harmoni og form vil blive præsenteret på en måde, der kan integreres i enhver korprøve uanset repertoire og niveau.

Der vil være mulighed for at købe Inge Marstals 'Hørelærebogen for børn og unge' med 15% rabat ved deltagelse. Bogen består af en metodikbog og en opgavebog og kan bestilles ved tilmelding eller købes på dagen. Der vil også være låneeksemplarer af bogen på kurset.

FREDAG 25. SEPTEMBER 2020, KL. 10-15
C-CAFÉEN VED CHRISTIANSKIRKEN,
RANDALSVEJ 8, 7000 FREDERICIA

FREDAG 5. FEBRUAR 2021, KL. 10-15
ENGHAVE KIRKE, SØNDER BLVD. 120, 1720 KØBENHAVN

PRIS (INKL. FROKOST):
800 KR. FOR MEDLEMMER*/ 1000 KR. FOR ØVRIGE

*pris for medlemmer af Folkekirkens Ungdomskor
 **pris for tidligere deltagere på Korlederstemmen og Stemmen i Centrum

TILMELDING PR. MAIL:
 SENEST 14 DAGE FØR KURSUSDAGEN TIL KURSUS@FUK.DK

YDERLIGERE OPLYSNINGER:
WWW.FUK.DK / KURSUS@FUK.DK / 21 20 70 51

KONTAKT FOLKEKIRKENS UNGDOMSKOR

Sekretariatsleder Hanne Holdt Madsen
sekretariat@fuk.dk/21 79 35 31

Projekt- og kommunikationsmedarbejder

Thomas Halfdan Breck
kommunikation@fuk.dk/52 17 58 88

Korkonsulent Nord Jonas Rasmussen

kornord@fuk.dk/21 20 70 51

Korkonsulent Syd Hanne Korsgaard Sundbøll

korsyd@fuk.dk/21 20 70 56

Korkonsulent Øst Kristine Vad

koroest@fuk.dk/21 20 39 17

Nodebibliotekets faglige konsulent Gitte Preussler

nodebiblioteket@fuk.dk/21 68 82 36

**FOLKEKIRKENS UNGDOMSKORS STIFTSKREDESE/
FORMÆND, KONTAKTPERSONER****Fyns Stiftskreds**

Kamilla Sørensen,
organist og korleder, Sanderum Kirke
fyn@fuk.dk

Haderslev Stiftskreds

Lene Jørgensen,
organist og korleder, Hammelev Kirke
haderslev@fuk.dk

København/Helsingør Stiftskreds

Bente Kiil Toftegaard,
organist og korleder, Brønshøj Kirke
kobenhavn-helsingor@fuk.dk

Ribe Stiftskreds

Yvonne Søndergaard Larsen,
organist og korleder, Kvaglund kirke
ribe@fuk.dk

Roskilde/Lolland-Falster Stiftskreds

Jesper Fink-Jensen,
organist og korleder, Stenmagle og Stenlille kirker
roskilde-lolland-falster@fuk.dk

Viborg Stiftskreds

Niels Peter Hornstrup,
organist og korleder, Kjellerup Kirke
viborg@fuk.dk

Aalborg Stiftskreds

Laila Høgild Nielsen,
organist og korleder, Vejgaard Kirke
aalborg@fuk.dk

Aarhus Stiftskreds

Brian Stenger Poulsen,
korleder, Skt. Peders Kirke i Randers
aarhus@fuk.dk

Stiftskredsenes bestyrelsesmedlemmer: se www.fuk.dk

**FOLKEKIRKENS UNGDOMSKORS
HOVEDBESTYRELSE**

Formand: Margith Pedersen,
tidl. sognepræst og generalsekretær
mphaslev@gmail.com/ 20 87 79 95

Næstformand: Anne-Kari Ferenczi,
organist og korleder, Herstedøster kirke
annekari.ferenczi@gmail.com/ 21 86 08 75

Ole Faurshou,
dirigent
ole.faurshou@gmail.com/40 85 66 31

Marie Hauerholt Thorsted (orlov),
organist og korleder
m.b.gregersen@gmail.com/ 28 77 59 10

Mie Korp Sloth,
organist og korleder, Hillerød Kirke
organist@hillerodkirke.dk/ 27 29 41 75

Hans Christian Hein,
rektor, Løgumkloster Kirkemusikskole
hch@km.dk/ 74 74 40 70

Inger Krarup,
tidl. musikskoleleder
krarupsinger@gmail.com/29 61 58 05

Kirsten Buskbjerg Lübker,
organist og korleder,
Padesø og Hårslev kirker
buskbjerg@gmail.com/26 68 50 44

Anne Lise Quorning,
organist og korleder, Fredenskirken, Aarhus
alq@fuk.dk/51 24 47 54

Hanne Margrethe Tougaard,
sognepræst, Saksøbing Kirke
hmt@km.dk/54 70 42 02

Stine Haveman Ryholt,
sognepræst, Havnbjerg Kirke
stine-ryholt@live.dk/ 31 72 04 23

Gitte Støvring Preussler,
organist og korleder, Ikast Kirke
gsp@webspeed.dk/ 21 68 82 36

Heidi Buch Klemmen,
organist og korleder, Smørum Kirke
heidibuchklemmen@iskirke.dk/ 40 93 82 80

1. suppleant: Stefan Ising Ingerslev,
demenskoordinator, forskningsass.
og musikkonsulent
Ising2you@gmail.com/ 30 95 09 23

2. suppleant: Charlotte Muus Mogensen,
organist og korleder, Store Heddinge,
Lyderslev og Frøslev Kirker
cmm@km.dk/ 24 41 98 04

I Folkekirken Ungdomskor er det medlemmerne, der tager initiativ til og er med til at realisere aktiviteterne ved at engagere sig i den lokale stiftskreds eller i hovedbestyrelsen. Find en oversigt over udvalg og arbejdsgrupper på www.fuk.dk

MARGITH PEDERSEN
Formand for Folkekirken Ungdomskor

Husk musikken og korsangen

Det sker ikke ret tit, at gudstjenestens liturgi og ritualer tages op til drøftelse. Sidste gang en ny alterbog og nye ritualer blev autoriserede i Folkekirken var i 1992. Men nu sker der heldigvis noget. Heldigvis, siger jeg, fordi sprog og udtryksformer er afgørende for at fortælle verdens bedste livsfortælling: Evangeliet.

Vi kan aldrig nøjes med den måde, vi sagde og gjorde tingene på tidligere, hvis kristendommen skal blive ved med at have betydning for mennesker til enhver tid. Det gælder både ord og toner. Det gælder bibeloversættelser, salmesprog, liturgisprog og sammenhængen af det hele. Men vi kan heller ikke undvære de gamle ord og toner. Enhver diskussion om gudstjenesten og ændringer i liturgien vil derfor altid også være balancen mellem det gamle og nye, det kendte og ukendte.

Biskopperne har i 2016 nedsat tre fagudvalg til at arbejde med gudstjenesten, dåb og nadver samt forholdet mellem autorisation og frihed i folkekirken liturgi. I maj måned 2019 blev de tre udvalgs arbejde præsenteret på *Himmelske Dage* i Herning. Der er tale om et grundigt materiale med både

rapporter og "pixi-hæfter" i en mere tilgængelig form. Materialet er tænkt som information og oplæg til debat i menighedsråd, gudstjenestegrupper, foreninger og blandt medarbejdergrupper for at få den bredest mulige debat om vores gudstjenesteliv i fremtiden. Denne proces er planlagt frem til oktober 2020, og herefter samler biskopperne sammen og præsenterer nogle konkrete bud og konklusioner.

Set fra min stol i FUK er der to helt afgørende punkter: Musikken i gudstjenesten og forholdet mellem autorisation og frihed.

Musikkens placering og rolle som en integreret del af gudstjenesten er absolut afgørende for vores gudstjeneste. Det er en kendsgerning, som vi skal have med os i den videre debat, og det skal have meget større fokus end i materialet. Det har betydning for FUK's korarbejde i fremtiden, men i høj grad også for at få uddannet de kirkemusikere og korledere, som kan løse denne kæmpestore opgave. Det kan vi i FUK bruge vores stemme på at gøre gældende i den kommende års tid.

Hvor stor frihed skal der være i de enkelte sogne og menigheder til at udforme sognets gudstjeneste? Hvad er vigtigst: At vi kan genkende gudstjeneste-elementer i hvert eneste sogn, eller at vi giver kreativitet og idérigdom fri? Det vil der være stor uenighed om. Ritualer kan blive til spændetrøjer. Nogen vil understrege en vis langsommelighed i fornyelsen, andre en utålmodighed i forhold til at arbejde med nutidige former og udtryk for den kristne tro og dens nedslag i menneskers liv.

Vigtigt er, at FUK's medlemmer er med i hele debatten. Det er så afgørende – ikke kun for institutioner og embeder, men naturligvis for os alle - at vores gudstjenester også fremover kan blive til liv og velsignelse. Og det sker bedst med en mangfoldighed af musik. Men så skal der også satses.

God arbejdslyst!

Læs mere om processen og find materialet på: www.folkekirken.dk/aktuelt/liturgiarbejde